

РЕШЕНИЕ

№ 794

гр. София, 12.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-A СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Стела Кацарова

Членове: Йоана М. Генжова
Виктория Мингова

при участието на секретаря Цветелина П. Добрева Кочовски като разгледа докладваното от Виктория Мингова Въззивно гражданско дело № 20231100500701 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

С Решение от 26.09.2022 г., постановено по гр. д. № 71083 по описа за 2021 година на Софийски районен съд, 82 състав, е обявен за недействителен Договор за кредит № ***** от 09.03.2017 г., сключен между „4Ф.“ ЕООД (с настоящо наименование „В..Бг“ ЕООД) и М. П. С., на основание чл. 23, вр. чл. 22 ЗПК и е осъден „В..Бг“ ЕООД (с предходно наименование „4Ф.“ ЕООД), ЕИК *****, да заплати на М. П. С., ЕГН *****, на основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД сумата от 130,08 лева, представляваща недължимо платени суми по Договор за кредит № ***** от 09.03.2017 г., ведно със законната лихва от 10.12.2021 г. до окончателното плащане. С решението е осъден „В..Бг“ ЕООД (с предходно наименование „4Ф.“ ЕООД), ЕИК *****, да заплати на М. П. С., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 350 лева – разноски по делото, представляващи 50 лв. държавна такса и 300 лв. депозит за експертиза.

С Определение № 32197 от 28.11.2022 г., постановено по гр. д. № 20211110171083 по описа за 2021 година на Софийски районен съд, 82 състав е изменено Решение от 26.09.2022 г. по гр. д. № 71083/2021 г. на СРС, 82 състав, в частта за разноските на основание чл. 248 ГПК, като е осъден „В..Бг“ ЕООД (с предходно наименование „4Ф.“ ЕООД), ЕИК *****, да заплати на мл. адв. И. П. Н., ЕГН *****, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева. Определението е влязло в

сила като необжалвано.

Срещу първоинстанционното съдебно решение, в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК, е депозирана въззивна жалба от ответника „В..БГ“ ЕООД. В жалбата се излагат оплаквания за неправилност на обжалваното решение. Конкретно се развиват доводи за неправилност в изводите на първата инстанция и на вещото лице, като се поддържа, че не е вярно, че действителният размер на ГПР възлиза на 753 204, 9 %, както и относно квалифицирането на таксата за експресно разглеждане на искането за отпускане на потребителски кредит като такава по чл. 10а, ал. 2 ЗПК. В тази насока се твърди, че по същество таксата за експресно разглеждане представлява възнаграждение, дължимо на кредитодателя за самостоятелна услуга, предоставяна от него на кредитоискателя преди сключване на договора за кредит и изразяваща се в приоритетното разглеждане на искането за отпускане на кредит в рамките на 15 минути от неговото заявяване. Позовавайки се на Общите условия (ОУ) към процесния договор за кредит, въззивникът сочи, че таксата за експресно разглеждане не е задължително условие за отпускане на кредит. Посочва се, че заплащането на посочената клауза е обусловено от свободната воля и индивидуалното желание на потребителя искането му за кредит да бъде разгледано в рамките на максимално кратък срок. При така изложените аргументи се оспорва възприетото от СРС, че таксата за експресно разглеждане представлява общ разход по кредита. При тези съображения въззивникът счита, че процесният договор за потребителски кредит е действителен, като сключен съобразно изискванията на ЗПК, поради което е налице основание за задържане на пълния размер на платените по него суми, а не само на чистата стойност на кредита. Поради това моли за отмяна на обжалваното съдебно решение и постановяване на друго, с което предявените искове да бъдат отхвърлени. Претендира разноски по делото.

В законоустановения срок по чл. 263, ал. 1 ГПК насрещната страна – М. П. С., чрез адвокат И. Н., е депозирила писмен отговор на въззивната жалба, в който се излагат подробни съображения за неоснователност на заявените в нея доводи за неправилност на обжалваното решение. Моли се за потвърждаване на първоинстанционното решение като правилно и законосъобразно. Претендира се разноски за настоящата инстанция.

В проведеното на 29.01.2024 г. открито съдебно заседание пред настоящата съдебна инстанция въззивникът „В..БГ“ ЕООД, редовно призован, не изпраща представител.

В проведеното на 29.01.2024 г. открито съдебно заседание пред настоящата съдебна инстанция въззиваемата страна М. П. С., редовно призована, не се явява и не изпраща представител. С молба от 23.01.2024 г. процесуалният представител – адвокат И. Н., е изразил становище по делото, като е заявил, че оспорва въззивната жалба, поддържа писмения отговор и няма доказателствени искания пред въззивната инстанция. Моли за потвърждаване на обжалваното решение. Претендира разноски за въззивната инстанция по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата. Моли да не бъдат присъждани разноски на въззивника, позовавайки се на практика на

СЕС. Прави възражение за прекомерност на претендираното от въззивника адвокатско/юрисконсултско възнаграждение.

Софийският градски съд, Гражданско отделение, IV-А въззивен състав, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, приема за установено от фактическа страна следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба на М. П. С., с която е предявила срещу „В..Бг“ ЕООД (с предходно наименование „4Ф.“ ЕООД) иск с правно основание чл. 23, вр. чл. 22 ЗПК за обявяване на недействителен на Договор за потребителски кредит № ***** от 09.03.2017 г. и иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД за връщане на сумата от 130,08 лева като недължимо платена по кредита, ведно със законната лихва от 10.12.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

Ищцата твърди, че с ответника са сключили Договор за потребителски кредит № ***** от 09.03.2017 г., по силата на който е получила сумата от 1000 лева, а общата сума, която следвало да бъде върната, била в размер на 1130,08 лева, платима пет дни след сключването на договора. Уговореният годишен лихвен процент бил в размер на 40,30 %, а годишният процент разходите бил в размер на 49,50 %. Дължала се и такса за експресно разглеждане в размер на 124,56 лева. Сочи, че е погасила изцяло сумите в размер на 1130,08 лева на 10.03.2017 г. Излага съображения, че сключеният договор е нищожен поради противоречие с императивни законови разпоредби за неговото сключване, липса на установената в закона форма за неговата действителност, както и липса на съществен елемент от неговото съдържание, а именно размерът на кредита, който се дължи. Излага, че в нарушение на императивните правила, в договора за потребителски кредит годишният лихвен процент е посочен без изрично да са описани и основните данни, които са послужили за неговото изчисляване. Счита и че грешно е посочен размерът на ГПР, а действителният такъв е над максимално установения праг. Излага, че начислената такса за експресно разглеждане в размер на 124,56 лева не се дължи на основание чл. 10а, ал. 2 ЗПК, тъй като заемателят не следва да заплаща такси за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. Счита начислената такса за експресно обслужване за заплатена при начална липса на основание. Намира, че клаузите, уреждащи заплащането на цена за допълнителни услуги, са изцяло неравноправни и нищожни, противоречащи на ЗЗП и неотговарящи на изискванията за добросъвестност. Заявява, че с клаузите на процесния договор се въвеждало задължение на едната страна по договора да заплати за услуга, която се полагала по закон и това водело до неравноправност на страните, както и че същите не били индивидуално уговорени на основание чл. 146 ЗЗП. Твърди, че е налице нарушение на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 ЗПК, водещо до нищожност на договора като цяло, тъй като търговецът е заблудил потребителя за действителния размер на ГПР. Смята, че грешното посочване на размера на ГПР следва да се приравни на хипотезата на непосочен ГПР по смисъла на чл.

11, ал. 1, т. 10 ЗПК, респективно целият договор следва да се обяви за недействителен на основание чл. 22 ЗПК. В исковата молба се твърди, че сключеният договор е нищожен и поради противоречие с добрите нрави, липса на условията за издължаване на кредита от потребителя, включително погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми, дължими при различни лихвени проценти за целите на погасяване, липса на уредено право на отказ на потребителя от договора, срока, в който това право може да бъде упражнено и другите условия за неговото упражняване. Излага, че е налице разлика между посочената в процесния договор за потребителски кредит сума, подлежаща на връщане и тази, която реално е върната на ответното дружество. Евентуално ищецът навежда доводи, че процесният договор е унищожаем с оглед сключването му поради крайна нужда и при явно неизгодни условия.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е депозирал отговор на исковата молба, с който оспорва исковете като неоснователни. Възражава изцяло срещу твърденията на ищцата, че процесният договор за кредит е нищожен като излага, че са спазени законовите изисквания за неговото сключване. Сочи, че неоснователно се твърди, че не е спазена предвидената от закона форма за сключване на договор за кредит на основание чл. 10, ал. 1, вр. чл. 22 ЗПК като договорът, сключен между с ищцата, е предоставен в електронна форма, а изискванията същият да бъде в писмена форма, на траен носител, написан по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора са представени с еднакъв по вид, формат и размер шрифт, не по-малък от 12, в екземпляр за всяка от страните, били спазени. Изяснява, че в момента, в който кредитоискателят кандидатства на сайта на vivus.bg и преди да подпише Договора за кредит и общите условия към него по указания начин, същият му е предоставен във формат и със шрифт, спазващ законовите мерки, а Стандартен европейски формуляр (СЕФ) се предоставя на клиента в момента, в който той е влязъл в сайта vivus.bg и е избрал сумата и срока, за които кандидатства. Счита за неоснователно твърдението на ищеца, че процесният договор е нищожен на основание чл. 11, ал. 1, т. 7 ЗПК, като заявява, че М. С. е кандидатствала за отпускане на сумата от 1000 лева на 09.03.2017 г. и на същата дата ответникът е наредил сумата по посочена от нея банкова сметка, откъдето същата е усвоена. Оспорва да е налице нарушение на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, тъй като единствен обективен и задължителен показател за максималния размер на ГПР било действащото правило на чл. 19, ал. 4 ЗПК, като по силата на тази императивна разпоредба ГПР може да се уговаря свободно до размер от 50 % от главницата по кредита. Тъй като законът не предвижда ограничение на отделните компоненти, от които може да се формира ГПР, нито налага задължителни такива, спазването на чл. 19, ал. 4 ЗПК не изключвало определяне на договорна възнаградителна лихва от 50 %, ако тя е единственият начисляван на потребителя разход от обхвата на ГПР, както е дефиниран по чл. 19, ал. 1 ЗПК и § 1, т. 1 от ДР на ЗПК. Счита за неоснователно и твърдението на ищеца, че процесният договор е нищожен

поради това, че разпоредбите на чл. 2, ал. 2, 3, 4 и 5 от общите условия към договора за кредит заобикаляли чл. 19, ал. 1, вр. чл. 10, ал. 2 и чл. 10а, ал. 2 и 4 ЗПК, тъй като таксата за експресно разглеждане на кредита следвало да участва във формирането на ГПР по кредита, както и че в нарушение на нормативните изисквания на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК таксата за експресно разглеждане не била включена в договорното съдържание като договорна лихва и като част от ГПР. Излага, че по съществото си таксата за експресно разглеждане представлява възнаграждение, дължимо за самостоятелна услуга, която ответникът е предоставил на ищеца преди сключването на договора и която няма връзка с условията и параметрите на договора за кредит, отнасящи се до определянето на размера и заплащането на възнаграждението за ползване на предоставения паричен ресурс. Счита, че в процесния случай ищцата дължи и е заплатила на дружеството възнаграждение за това, че се е възползвала от опцията за експресно разглеждане на искането за отпускане на кредит, а предлаганата възможност за експресно разглеждане не е пряко свързана с договора за кредит, а е по повод на същия. Заявява, че неоснователно е твърдението на ищцата, че разпоредбите на чл. 2, ал. 2, 3, 4 и 5 от договора за кредит са в пряко противоречие с чл. 10а, ал. 2 ЗПК, съгласно която кредиторът не може да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. Твърди, че таксата за експресно разглеждане не се отнася до действия, касаещи усвояване и управление на кредита, доколкото същата се дължи за услуга, която се изпълнява преди сключването на договора за кредит и не касае условията по предоставянето и връщането на същия. Оспорва твърденията, че процесният договор за кредит е нищожен на основание чл. 11, ал. 1, т. 9, вр. чл. 22 ЗПК, вр. чл. 26, ал. 1, пр. 2 ЗЗД - нищожност на клаузата за възнаградителна лихва поради противоречие с добрите нрави, тъй като не било съобразено правилото на чл. 19, ал. 4 ЗКП. Посочва, че няма пречка страните да уговорят възнаградителна лихва над размера на законната лихва и тяхната свобода на договаряне не е ограничена от разпоредбата на чл. 10, ал. 2 ЗЗД, както и че по действащото българско право максималният размер на договорната лихва /възнаградителна или компенсаторна/ е ограничен единствено от чл. 9 ЗЗД, съгласно който страните могат свободно да определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на добрите нрави, а видно от представения договор за кредит същият не е обезпечен с ипотека, залог или солидарна отговорност, поради което уговорената възнаградителна лихва в размер на 40,3% не е в противоречие с добрите нрави. Заявява, че е неоснователно твърдението, че договорът за потребителски кредит е нищожен на основание чл. 11, ал. 1, т. 11, вр. чл. 22 ЗПК, като допълва, че дружеството в специалните условия на договора за кредит изрично е упоменал размера на кредита, който ищцата е трябвало да погаси на падежната дата, както и информация за срока за издължаване на кредита, т.е. 5 дни от датата на получаване на сумата, като изрично е посочена датата - 14.03.2017 г., на която кредитополучателят трябвало да върне задължението си. В т.5.1 от общите условия било обяснено, че кредитополучателят има право да се откаже от Договора за кредит, без да

дължи обезщетение или неустойка и без да посочва причина за това пред кредитора, като това право може да се реализира в срок от 14 дни от сключването на договора за кредит. Невярно било твърдението, че съществува разлика между посочената в процесния договор за потребителски кредит сума, която е подлежаща на връщане. В специалните условия на договора за кредит ясно били посочени главница, такса за експресно разглеждане, както и общият размер на стойността на сумата, която се дължи от кредитополучателя на падежната дата, като при кандидатстване на кредитополучателя за отпускане на сумата от 1000 лева ищцата е получила необходимата информация относно стойността на кредита, сумата, която трябва да заплати на падежната дата, както и срокът, в който трябва да върне кредита. За несъстоятелно приема твърдението на ищцата, че договорът за кредит е сключен поради крайна необходимост и явно неизгодни условия. Излага, че отношенията между страните са частноправни и като такива същите се подчиняват на принципа на свобода и равнопоставеност.

От представените в първоинстанционното производство писмени доказателства се установява, че между страните е сключен Договор за кредит № ***** от 09.03.2017 г. за сумата от 1000 лв. при годишна лихва за ползване на кредита в размер на 40,3%. Общата дължима сума е определена в размер на 1130,08 лв. Размерът на ГПР е в размер на 49,5%. Срокът на договора е 5 дни.

Сумата е предоставена на ищцата на 09.03.2017 г., видно от преводна нареждане от тази дата, прието в първоинстанционното производство.

С доклада по делото, първоинстанционният съд е обявил за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че по Договор за потребителски кредит № ***** от 09.03.2017 г. ответното дружество е предоставило заем на ищцата М. П. С. сумата в размер на 1000 лева. Няма спор, че сумата от 1000 лева е била усвоена от ищцата.

Спорът и във въззивното производство е дали са налице неравноправни клаузи в договора и дали договорът е недействителен.

В първоинстанционното производство е прието заключение по съдебно-счетоводна експертиза, от което се установява, че е налице усвояване по процесния Договор за потребителски кредит № *****/09.03.2017 г. с кредитодател „4Ф.“ ЕООД и кредитополучател М. П. С. с размер на заемната сума 1000 лева, извършено на 09.03.2017 г. Установено е пълно погасяване на дължимата сума в размер на 1130,08 лева, формирана от 1000 лева – главница, 5,52 лева – лихва, 124,56 лева – еднократна сума за експресно разглеждане, извършено еднократно с банков превод от ответницата на 10.03.2017 г. Вещото лице е установило оскъпяване за срока на договора в размер на 13,01%, годишен лихвен процент – 949,58%, ГПР – 753204,90%.

По делото се установява по безспорен начин, че между страните има сключен договор за потребителски кредит, по който ищцата като кредитополучател е усвоила предоставената от ответното дружество сума и е погасила кредита с еднократно плащане, съобразно погасителния план по договора.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Въззивната жалба е депозирана в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, от легитимирана страна, срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, поради което е процесуално допустима.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси съдът е ограничен от посоченото в жалбата, с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – съгласно задължителните указания, дадени в т. 1 от Тълкувателно решение № 1 от 09.12.2013 г. по т. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

При служебна проверка въззивният съд установи, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо, поради което следва да бъдат обсъдени доводите относно правилността му.

Правната уредба на договора за потребителски кредит се съдържа в Закона за потребителския кредит (ЗПК) – съгласно нормата на чл. 9 ЗПК това е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при който потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне.

Въззивният съд намира договора за потребителски кредит за недействителен на основание чл. 22 ГПК при следните мотиви:

По силата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Съгласно чл. 19, ал. 1 ЗПК годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. В приложения договор за потребителски кредит е посочен процент на ГПР 49,50 %, т. е. формално е изпълнено изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 ГПК. Този размер не надвишава максималния по чл. 19, ал. 4 ЗПК. Този размер обаче не отразява действителния такъв, доколкото не включва част от разходите по кредита. Това е така, тъй като посочената в договора за кредит такса за експресно разглеждане на кандидатура за кредит или допълнителен кредит съставлява

разход по кредита, който също следва да бъде включен при изчисляването на ГПР, съгласно императивното изискване на чл. 19, ал. 1 и ал. 2 ЗПК – в случая между страните не е спорно обстоятелството, че тази такса не е включена в ГПР, в каквато насока са и изявленията на ответника – въззивник пред двете съдебни инстанции. На основание чл. 19, ал. 4 ЗПК годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове или във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. В противен случай и на основание чл. 19, ал. 5 ЗПК тези клаузи са нищожни. Дефиницията на понятието „общ разход по кредита за потребителя“ се съдържа в § 1, т. 1 от ДР на ЗПК, съгласно който това са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждения за кредитни посредници и всички други разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, вкл. разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия, като общият разход по кредита за потребителя не включва нотариални такси. В разглеждания случай плащането на таксата за експресно разглеждане не е отразено като разход при формирането на оповестения ГПР от 49,50 %, въпреки че е включена в общия дълг. По този начин е нарушено изискването на чл. 19, ал. 1 ЗПК за оповестяване на всички разходи по кредита. В тази насока и във връзка с доводите във въззивната жалба, следва да се отбележи следното.

Съгласно предвиденото в ОУ на ответното дружество такса за експресно разглеждане се дължи за допълнителна, но незадължителна услуга, по искане на кредитополучателя за експресно разглеждане от кредитора на искането за отпускане на кредит, която гарантира експресна обработка на искането на кредитополучателя за отпускане на кредит и/или допълнителен кредит(и) при срокове и условия, посочени в ОУ. С оглед формулировките на ОУ следва извод, че услугата по експресно разглеждане на документи се изчерпва с приоритетно разглеждане на искането за кредит и изплащане на разрешения кредит преди искания на други потребители, при принципно общо задължение на този доставчик да отпусне кредита след довършване на писмената форма на договаряне по подписан от клиента договор, съставен и предложен от самия доставчик на Ф.ова услуга за подписване след първоначалното отправено от клиента искане. Естеството на така уговорената „допълнителна“ услуга налага предоставянето преди окончателното сключване на договора за кредит, тъй като тя е предназначена да осигури именно приоритетно одобрение на кандидата. Настоящият въззивен съдебен състав счита, че предметът на тази услуга е непосредствено свързан със самия кредит, а доводите на въззивника относно обособяването на тази престация като отделна услуга, отличаваща се от типичната престация на търговец, кредитиращ потребители, са необосновани. Видно от съдържанието на клаузите в ОУ, регламентиращи заплащане на такса за експресно

разглеждане, е че предлаганата от кредитодателя незадължителна услуга представлява действие по усвояване на кредита във времево отношение и по същество касае обещано поведение от страна на кредитора при изпълнение на основното му задължение при кредитиране на ФЛ, изразяващо се в отпускане на кредит след извършване на предварителна оценка за кредитоспособността на клиента, като същевременно чрез така предлаганата срещу допълнително заплащане услуга на практика кредитодателят прехвърля върху потребителя Ф.овата тежест за изпълнение на задълженията на Ф.овата институция по чл. 16 ЗПК за предварителна оценка на платежоспособността на кандидатстващите за кредит лица. С оглед изложеното въззивният съд намира, че естеството на услугата по експресно разглеждане на искането на кредитополучателя за отпускане на кредит изключва квалификацията като допълнително благо, за което е обосновано насрещно възнаграждение за търговеца и то в размер, равняващ се на почти 1/8 или 12, 5 % от стойността на същинската престация. Предвидената такса за експресно разглеждане на документи е свързана с процедурата по усвояване на кредита, респективно клаузата, която предвижда дължимостта, влиза в колизия с повелителната разпоредба на чл. 10а, ал. 2 ЗПК. В този смисъл претенцията за заплащане на тази такса противоречи на закона и като такава е нищожна. Посочената клауза се явява и неравноправна, доколкото възлага допълнителна Ф.ова тежест за потребителя, оскъпява „цената на кредита“ и по съществото си представлява реализирана за кредитора печалба. Характерът на вземането за такса за експресно разглеждане на кандидатурата за кредит, представляващо възнаграждение на предоставения паричен ресурс, предполага включването му в ГПР и липсата на този разход в договора при изчисляването на ГПР е в противоречие с императивната разпоредба на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК. Последица от това нарушение е недействителност на договора съгласно нормата на чл. 22 ЗПК.

С оглед на това и на основание чл. 23 ЗПК, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита (Определение № 50685/30.09.2022 г. по гр. д. № 578/2022 г. на ВКС, ГК, III ГО, постановено по реда на чл. 288 ГПК). В разглеждания случай между страните не се спори, че ищцата е получила от ответника сума в размер на 1 000 лева, а е върнала сума в общ размер на 1 130, 08 лева, от които 1 000 лева – главница, 5, 52 лева – възнаградителна лихва, и 124, 56 лева – такса за експресно разглеждане. Следователно разликата между получената от ищцата сума и тази, заплатена от нея на ответника – сумата в размер на 130, 08 лева се явява получена от ответното дружество при начална липса на основание, поради което предявеният иск е изцяло основателен, както е приел СРС.

При горните мотиви въззивният съд намира предявените искове за изцяло основателни. Като е достигнал до същия правен извод, СРС е постановил правилно решение, което следва да се потвърди.

Относно разноските във въззивното производство:

При този изход на делото в полза на процесуалния представител на въззиваемата страна – адвокат И. Н., следва да бъдат присъдени разноски за

адвокатско възнаграждение в размер на 400 лева за осъществената безплатна правна защита пред въззивната инстанция.

По отношение обжалваемостта на въззивното решение:

На основание чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК настоящето решение не подлежи на касационно обжалване.

Мотивиран от гореизложеното, Софийски градски съд, Гражданско отделение, IV-А въззивен състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение от 26.09.2022 г., постановено по гр. д. № 71083 по описа за 2021 година на Софийски районен съд, 82 състав.

ОСЪЖДА „В.БГ“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление – гр. София, район „Лозенец“, ул. „*****, да заплати в полза на адвокат И. Н., със съдебен адрес: гр. София, ул. „*****, на основание чл. 38, ал. 2, вр. ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата, сумата в размер на 400,00 лева – адвокатско възнаграждение за осъществено безплатно процесуално представителство на М. П. С. във въззивното производство.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване, на основание чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____